

Szanowny Pan
mgr inż. Adam Wasiak
Dyrektor Generalny
Lasów Państwowych

Szanowny Panie Dyrektorze

Przedstawiam Panu Dyrektorowi problemy terenowych służb leśnych w zakresie użytkowania lasu, które wymagają rozwiązań systemowych.

Użytkowanie lasu jest jednym z najważniejszych działań leśnictwa. Dzięki pozyskaniu i sprzedaży drewna PGL LP może finansować pozostałą działalność leśną obejmującą wszystkie funkcje lasu. W chwili obecnej unormowania dotyczące tego działu są skomplikowane, niejasne i często niemożliwe do zrealizowania zarówno przez służby terenowe jak i obsługę biurową. Pozyskanie drewna, jego odbiórka i sprzedaż zajmują 80-90% czasu pracy leśniczym i podleśniczym, co przy stałym wzroście pozyskania prowadzi do zaniedbań w wykonywaniu pozostałych obowiązków. Należy podkreślić, że w okresie ostatnich dwudziestu lat rozmiar pozyskania – a ślad za tym sprzedaży wzrósł dwukrotnie – z 17 milionów m³ do 35 milionów m³. W okresie tym radykalnie zmalało zatrudnienie pracowników zajmujących się tym zagadnieniem. Przystarzałe i skomplikowane normy nie przystają do obecnych oczekiwań odbiorców. Dochodzi wręcz do paradoksów przykładowo, drewno teoretycznie gorsze osiąga wyższe ceny. Działania podejmowane przez Dyрекcję Generalną Lasów Państwowych - w naszym odczuciu - są zbyt wolne nie rozwiązują problemów i prowadzą do jeszcze większego skomplikowania obowiązujących przepisów.

Zwiększanie obciążenia pracą służb terenowych nie jest jedynym problemem. Brnięcie w przeznaczeniową klasyfikację drewna prowadzi często do marnowania i deprecjacji surowca. Żądania precyzyjnych szacunków brakarskich, które są podstawą planu sprzedaży drewna i wymagania równie precyzyjnej realizacji pozyskania i sprzedaży drewna ściśle w sortymentach określonych podczas szacunków brakarskich powoduje powstawanie „chorych” sytuacji pomiędzy służbami kontrolnymi a terenową służbą leśną nadleśnictwa. W chwili obecnej służby brakarskie (których rola z roku na rok zmienia się z doradcy do spraw gospodarki drewnem na kontrolera a czasem wręcz egzekutora kar na terenowej służbie leśnej) wymagają szacowania i pozyskiwania drewna w jak najwyższych klasach, pomimo braku możliwości jego sprzedaży (wielkości niepełnoładunkowe w leśnictwie lub brak kupców na drewno). Drewno to przeleguje często ponad 180 dni tracąc swoje cechy użytkowe.

Kontrole służb brakarskich (sposób ich prowadzenia) prowadzą do frustracji zarówno leśniczych jak i ZUL-i, którzy mają pełną świadomość niemożności dotrzymania wszystkich norm związanych z wyróbką drewna (jakość okrzesywania, dokładność przeżyłki, odchyłki na długości itd.). Stwierdzam, że samo Zarządzenie Pana Dyrektora nr 73 z dnia 10 grudnia 2014 r. nie rozwiąże tego problemu.

W chwili obecnej coraz częściej zdarzają się przypadki rezygnacji przez leśniczych ze swoich stanowisk, głównie ze względu na stres podczas prowadzenia pozyskania drewna wynikający z nadmiernego obciążenia pracą i włączaną im świadomością, że „są winni a tylko kwestią czasu jest

to kiedy im się to udowodni". Atmosfera wytwarzana podczas „kontroli służb brakarskich oraz innych dotyczących pozyskania” daje poczucie, że o pracy leśnika nie świadczy stan lasu, lecz stwierdzone często nie mające wpływu na masę oraz sortyment błędy: pomiaru, dyskusyjne wady drewna oraz sposób ich pomiaru. KSPL NSZZ Solidarność otrzymuje coraz więcej sygnałów w tych sprawach.

W związku z przedstawionymi powyżej problemami KSPL NSZZ Solidarność wnosi o wspólne wypracowanie nowoczesnych zasad w użytkowaniu lasu.

z wywrotkami srocucalca:

Przewodniczący
KSPL NSZZ "Solidarność"
Grażyna Zagrobelna

Założenia do zmian w użytkowaniu lasu

1. Uprościć system klasyfikacji drewna (zbyt duża ilość sortymentów), dokładność przygotowania (\emptyset w ckbk, krzywizny, okrzesywanie) skomplikowany pomiar oraz zawitość i niejasność norm niemożliwa do wytłumaczenia ZUL-om – szczególnie na drewno stosowe (pilarz nie jest brakarzem)).
2. Wystandaryzować jakość wyróbki drewna maszynowo i ręcznie. Wprowadzić taką samą jakość okrzesywania, dokładność wyróbki sortymentów i zasady pozyskania (np. odległość szlaków zrywkowych) dla drewna pozyskiwanego maszynowo i ręcznie.
3. Uprościć szacunki brakarskie (TW i TP wyłącznie przez porównanie lub metodą masową). Wprowadzić jasne i bardzo uproszczone zasady szacunków brakarskich. TP i TW tylko i wyłącznie przez porównanie lub metodą masową, zręby w drzewostanach mało zróżnicowanych (jednogatunkowych) z rębnią I i IIIa przez porównanie lub na podstawie danych operatowych po uwzględnieniu ewentualnych korekt podobnie jak w metodzie masowej.
4. Zmienić zasady sprzedaży drewna. W chwili obecnej to zasady sprzedaży wymuszają coraz większą dokładność szacunków brakarskich, które z założenia są tylko szacunkiem, a nie pomiarem i klasyfikacją drewna na pniu. Pozostawić pulę drewna (1-2%) do sprzedaży na e-drewnie (drewno nie ujęte w harmonogramie sprzedaży np. z cięć przygodnych), co ułatwi sprzedaż i pozwoli na powstawanie nowych przedsiębiorstw w branży drzewnej.
 - 4.1. Rozszerzyć grupy handlowe s2 np. SoMd, ŚwJd, BkGb, DbJś, BrzJw, pozostałe liść., pozostałe iglaste, co ułatwi ich sprzedaż i wywóz.
 - 4.2. Wprowadzić jednolite traktowanie podmiotów gospodarczych (odbiorców drobnych, regionalnych, strategicznych). Drewno sprzedaje nadleśniczy i on ustala warunki odbioru - przedłużenia umów (o z góry określony czas np. tylko o jeden miesiąc dla wszystkich odbiorców itp.) W chwili obecnej np. odbiorcy regionalni stają się monopolistami dyktującymi warunki odbioru (rozliczanie umów w skali dyrekcji), co prowadzi w niektórych nadleśnictwach do kumulacji zapasu drewna i konieczności przerwania procesu pozyskania na dłuższe okresy. Sytuacja ta uderza w ZUL- e, którym odbiera się możliwość uzyskiwania stałych dochodów w ciągu całego roku a w efekcie końcowym „zasypuje zleceniami” w końcu roku. Brak stabilności ogranicza możliwości rozwojowe ZUL-i, co przy stałym wzroście pozyskania jest niedopuszczalne,
 - 4.3. Ustalić dla danego odbiorcy jedną cenę będącą średnią ważoną z mas wygranych na portalu i systemie (wprowadzić jeden dwustopniowy przetarg, co zapobiegnie rezygowaniu z drewna drogiego kupionego na „systemie” i pozwoli jednocześnie ustalić realne ceny rynkowe „detalu”).
5. Skutecznie wdrożyć zakresy obowiązków brakarzy. W chwili obecnej przeszli z funkcji pomocniczej i doradczej do funkcji kontrolnej. Udział brakarza w kontroli powinien być możliwy tylko w sytuacjach wyjątkowych i wyłącznie w obecności inspektora jako jego pomoc.